

Disposition

Del I	EN HELHETSBLD AV DEN EKONOMISKA DYNAMIKEN	
Kapitel I	Balansproblem på olika sikt och sätt av Gunnar Eliasson	15
0	Disposition	15
1	Balans nås enbart genom tillväxt	16
2	De internationella förutsättningarna	19
3	Helhetssyn och långsiktigt handlande nödvändigt	19
3.1	Helhetsbilden avgör	19
3.2	Treårssamhället försvårar	20
4	Kapitalbildningens betydelse sätter kapitalmarknaden i centrum	20
4.1	Hur ser ekonomins drivsystem ut?	21
4.2	Vad för slags kapital talar vi om?	22
4.3	Nya finansieringsformer viktiga	23
5	Var skapas de nya jobben?	24
5.1	Tjänster dominerar det kunskapsbaserade industri-företagets produktion	24
5.2	Arbetskraftens produktivitet mer bestämmande för lönerna?	25
5.3	Har vi en teknikerbrist?	25
5.4	Den viktigaste utbildningen sker på jobbet	26
5.5	Fungerar arbetsmarknadspolitiken?	27
5.6	Koncentrera arbetsmarknadspolitiken ansträngningar till dem som har problem	28
5.7	Har AMS tagit på sig för stora uppgifter?	29
5.8	Använd lönerna	30
5.9	Hur undviks en ny kostnadskris?	31
6	Inflation - ett prissystem i olag	34
7	Välfärden - en privat angelägenhet?	39
7.1	Obalans ger förmögenhetsomfördelningar	39
7.2	Dåliga finanser ger dåligt förtroende för det offentliga	39
7.3	Privatisering bakvägen	40
8	Summa summarum	41

Del II	HUR FLYTTAS RESURSER?	
Kapitel II	Kapital och kunskap som styrande faktorer i marknadsekonomin	47
	av Gunnar Eliasson och Thomas Lindberg	
1	Arbetshypotes om kapitalet för politiska besluts- fattare	49
2	Hur sätts förräntningskraven i Sverige?	54
2.1	Industrin och kapitalmarknadens resurser - efterkrigstiden	54
2.2	Att investera sig fast i krisen	56
2.3	Vem är spararen och varför tar han inte ordentligt betalt för sina tjänster?	60
2.4	Utlandsskulden och räntan	66
2.5	Inlandsobalans och räntan	69
2.6	Internationella kapitalrörelser, portföljanpassningar och växelkurser	73
2.7	Ökad osäkerhet driver fram kortsiktigt ekonomiskt handlande	77
3	Hur förnyas industrin långsiktigt?	79
3.1	Konsten att driva stora företagsorganisationer	79
3.2	Hur definieras industriellt kunnande?	80
3.3	Innovativt nyföretagande	82
3.4	Företag som förnyas sig	84
3.5	Nedläggningsfunktionen	87
4	Marknaderna för värdering av det industriella kunnandet	95
4.1	Har allokerings effekterna underskattats?	95
4.2	Förmögenheternas värdering på kort och lång sikt	96
4.3	Marknadsmissstagen på 70-talet	98
4.4	Ligger marknaden rätt nu?	101
5	Kapitalets förändrade karaktär - kunskapens betydelse	103
5.1	Vi investerade oss in i, och konkurrerades ut ur krisen	103
5.2	Företagen som finansiella institutioner	105
5.3	Hur allokeras det industriella kunnandet?	107
6	Industribanker eller industripolitik - vad kan staten göra?	109
6.1	Vem bedriver industripolitik?	109
6.2	Finns en kapitalmarknad?	110
6.3	De fem kritiska variablerna	113
6.4	Långsiktighet genom en breddad aktiemarknad - slutsatser om politiken	114

Kapitel III	Investering i tekniker och den långsiktiga kompetensuppbyggnaden av Enrico Deiaco	117
1	Har vi ett framtida utbildningsproblem?	117
2	Industriell utveckling och tekniker	119
2.1	Behov eller efterfrågan på tekniker?	120
2.2	Hur utnyttjas arbetskraft med olika utbildning på den svenska arbetsmarknaden	124
3	Dynamisk industriell förändring, en trög arbetsmarknad eller dålig utbildningsplanering?	126
3.1	Vad kan orsaka brist?	127
3.2	De historiska erfarenheterna	128
3.3	Framtidsperspektiv	132
4	Vad är den ekonomiska lösningen på teknikerbristen?	133
4.1	Företagens utbildning	136
5	Den framtida kompetensuppbyggnaden - utbildning inför teknologisk omvandling	139
Kapitel IV	Arbetsmarknadens institutioner och strukturomvandlingen av Anders Björklund	142
1	Funktionsförmågan försämrad?	142
2	Mekanismer för strukturomvandling	143
2.1	Den svenska "arbetsmarknadsmodellen"	144
3	Vilka är erfarenheterna?	149
3.1	Den totala rörligheten	149
3.2	Anpassningen efter uppsägningar (nedläggningar)	152
4	Framtida krav på arbetsmarknadens funktionsförmåga	158
5	Alternativ för flexiblare arbetsmarknad	163
5.1	Nuvarande politik	163
5.2	Svagheter och alternativ	165
5.3	Effektiv utbildning	166
5.4	Effektiv arbetsförmedling	168
5.5	Lönespridning och marginalskatter	170

Del III	EKONOMINS DRIVSYSTEM	
Kapitel V	Vilka företag står för tillväxten?	175
	av Tomas Pousette	
1	Tjänsteproduktion i industriföretagen	178
1.1	Intern produktion av tjänster	179
1.2	Utlandsverksamheten	183
1.3	Inköp och försäljning av tjänster	185
1.4	Sammanfattning och slutsatser	186
2	Strukturförändringar på bransch- och företagsnivå	189
2.1	Basindustrin	190
2.1.1	Den historiska finansiella utvecklingen	190
2.1.2	Livskraftiga företag eller fortsatt kris?	191
2.2	Storföretag och småföretag	193
2.2.1	Intern tillväxt i företagen och företagsköp	193
2.2.2	Småföretagens överlevnad	195
2.2.3	Sårbarhet och tillväxtmöjlighet	195
3	Företagens framtidsbedömningar	197
3.1	Sverige och omvärlden	198
3.2	Fakturering	199
3.3	Sysselsättning och produktivitet	201
3.4	Investeringar	203
3.5	Försäljningspriser och marknadsandelar	204
3.6	Löner och vinster	205
3.7	Sammanfattning av enkätresultaten	206
4	Utvärdering och sammanfattning	209
Appendix		212
A.1	Tjänsteenkäten	212
A.2	Enkäten om företagens långtidsbedömning	213
Kapitel VI	Nya kalkyler för 80-talet	226
	av Gunnar Eliasson och Thomas Lindberg	
1	Kalkyl, prognos eller handlingsprogram	226
2	Kalkylmetod	230
3	Mikro-makroanalys som kvantitativ metod	231
4	Ett referensfall	234
5	Företagens egna planer och modellens verklighet - mikrotester	237
6	Policyexperiment	239

Del IV	REGIMER FÖR 90-TALET	
Kapitel VII	Nya institutioner, förändrad marknadsorganisation och modifierade samhällsvärderingar - Horisont 2000	249
	av Gunnar Eliasson	
1	Allmänna metodologiska synpunkter	249
1.1	Betydelsen av en helhetssyn	249
1.2	Nästa generations välfärd i 3-årssamhället	251
2	Många mål och få medel som fungerar	253
2.1	För stort politiskt ansvar?	253
2.2	Institutionerna kompromissar	255
3	Ekonomins drivsystem - avindustrialisering eller vägen till det moderna informationssamhället	256
3.1	Är industrin för liten?	256
3.2	Producenttjänster drar lika mycket folk som industrin	257
3.3	Friska och utbildade arbetare ökade produktiviteten	258
3.4	En liten grupp storföretag kommer alltid att dominera	259
3.5	Vad håller tillbaka tillväxten?	260
3.6	Avindustrialisering - en statistisk villa	261
3.7	Arbetsmarknadspolitikens kvalitet	262
3.8	En stor organisation som inte kontrolleras av konkurrenter blir alltid ineffektiv	263
4	Vem står egentligen för välfärden?	266
4.1	Det offentliga står eller står för välfärden?	266
4.2	Fördelningsmålen kritiska för den svenska modellen	267
4.3	Försäkringssystem lika bra?	268
4.4	Familjen viktigast?	269
4.5	Företagen som inkomstutjämnare	269
4.6	Institutionell fragmentering förändrar inkomstfördelningen och arbetets former	270
4.7	Den grå sektorn	272
4.8	Socialförsäkringssystemet undermineras?	273
4.9	Familjen tar tillbaka försäkringsuppgiften?	273
5	Politik för tre år i taget eller för 90-talet?	274
	FÖRTECKNING ÖVER SPECIALSTUDIER	281
	REFERENSER	283

Del V	SPECIALSTUDIER - PRISBILDNINGEN OCH DEN REALA EKONOMIN	
I	Lars Oxelheim: Finansiell integration och räntespridning	297
II	Nils Henrik Schager: Varför har vi ännu inte sett någon löneexplosion?	307
III	Bo Axell: Inflationen 1985-89, en prognos	315
IV	Hans Genberg: Inflation och relativprisernas förändring - en jämförelse mellan Sverige och Schweiz	323
V	Jan Södersten: Industrins vinster, finansiering och tillgångsstruktur 1965-83	335
VI	Gunnar Eliasson: Skatteklar, inflation och fördelning	377

Beträffande övriga refererade specialstudier se Litteraturförteckning på sid 281.